

Läkemedelsnytt - Ett nyhetsbrev från Läkemedelscentrum

Nr 7 september 2026

Digitala föreläsningar

Våra föreläsningar äger rum på torsdagar kl. 08.15.

Om du redan nu har en fråga till kommande föreläsning, skicka in den i förväg på telefonnummer 070-903 204 1500 eller skanna QR-koden.

Tidigare föreläsningar och program för kommande finns på [Samverkanswebben](#).

Kommande föreläsningar:

10/9 - Modern läkemedelsbehandling vid astma

Georgios Stratelis, specialist i allmänmedicin, vårdcentralen Ekensberg, Nyköping

[Registrera dig här till föreläsningen](#)

24/9 - Kortare behandlingstider för febril UVI - 20 minuter

Maria Remén, infektionsläkare, stramaordförande
Infektions- och lungkliniken Region Sörmland

[Registrera dig här till föreläsningen](#)

15/10 - Obesitas och läkemedelsbehandling - 60 minuter

Karin Mossberg, docent och specialistläkare i allmänmedicin, ledamot i NAG
Obesitas

Västra Götalandsregionen och Göteborgs universitet

[Registrera dig här till föreläsningen](#)

5/11 - Diabetes ketoacidosis i primärvården - 20 minuter

Peter Gillberg, endokrinolog, medicinkliniken, Mälarsjukhuset, Region Sörmland

[Registrera dig här till föreläsningen](#)

26/11- Smittskyddsläkaren informerar - 20 minuter

Malin Enarsson, smittskyddsläkare Region Sörmland

[Registrera dig här till föreläsningen](#)

10/12 - Hypotyreos - finns det en väg till en bättre behandling? - 45 minuter

Helena Filipsson Nyström, professor, endokrinolog, Göteborgs Universitet och Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Västra Götalandsregionen

[Registrera dig här till föreläsningen](#)

Datum och föreläsare kan komma att förändras, senaste information finns på [Samverkanswebben](#). Vi tar tacksamt emot önskemål om innehåll i kommande föreläsningar. Har du en kollega som vill få inbjudan till föreläsningarna, vidarebefordra nyhetsbrevet, [anmälan till egen inbjudan till föreläsningar](#).

Lär dig mer i podden Läkekraft

- Nya avsnitt ute nu:
 - **Vad är smärta - och hur kan den behandlas?**
 - **Den biopsykosociala modellen vid smärta**
- Podden riktar sig till allmänheten
- Ger information om vanliga sjukdomar, tillstånd och läkemedel
- Vårdpersonal kan hänvisa hit för den patient som vill få mer kunskap

Vi finns där poddar finns, sök på Läkekraft!

[Här kan du lyssna på Läkekraft direkt på webben](#)

Läkemedelsboken - information om läkemedel

Läkemedelsverket tillhandahåller Läkemedelsboken som ett producentoberoende, kvalitetssäkrat och kostnadsfritt kunskapsstöd. Uppdateringen av den digitala versionen fortskrider i hög takt och 87 kapitel har nu publicerats. De senaste – *Akut omhändertagande på vårdcentral* samt *Depression* – publicerades i juni 2026.

Innehållet i Läkemedelsboken tas fram i nära samarbete med kliniskt verksamma specialister och granskas internt av medarbetare på Läkemedelsverket. Med fokus på klarspråk, tillgänglighet och sökbarhet fungerar plattformen som ett stabilt, nationellt komplement till de regionala rekommendationerna och REK-listorna i det dagliga arbete för en säker och kostnadseffektiv läkemedelsanvändning.

[Läkemedelsboken | Läkemedelsverket](#)

Webbutbildning om Klimakteriet

Allt fler kvinnor söker vård för besvär kopplade till klimakteriet. Primärvården har en nyckelroll när kvinnor söker hjälp för exempelvis sömnproblem, vallningar, nedstämdhet eller andra symptom som kan vara kopplade till klimakteriet. Akademiskt primärvårdscentrum i samarbete med Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin i Region Stockholm har tagit en webbutbildning för primärvården med fokus på att stärka kompetens att identifiera, diagnostisera, bemöta, ge rådgivning och behandla kvinnor i klimakteriet.

[Klimakteriet i fokus – ny webbutbildning för dig som arbetar i primärvården](#) - ca 60 minuter, utbildningen kan tittas på i omgångar.

För att komma vidare till utbildningen behöver man logga in med BankId.

Självskador och läkemedelsförgiftningar – ett informationsmaterial för vården

Antalet förgiftningar i självdestruktivt syfte har ökat på senare år, inte minst bland unga kvinnor. Nu har Läkemedelsverket tagit fram en informationsfilm där du som arbetar inom hälso- och sjukvården kan lära dig mer om området, vanliga orsaker till förgiftning och ta del av konkreta råd.

[Informationsfilm Självskador och läkemedelsförgiftningar – statistik, fakta och förebyggande insatser \(Läkemedelsverket\)](#) - 12 minuter

Klinisk apotekare – ett stöd i vården

Kontaktvägar klinisk apotekare

- Telefon (Apotekarkonsult): 016-10 57 83
(alla vardagar mellan kl. 08-15.30)
- Sök klinisk apotekare via växeln
- E-post: kliniskfarmaci@regionsormland.se
- Cosmic:
 - Funktionsbrevlåda Messenger: Läkemedelscentrum
 - Remiss: Läkemedelscentrum

Exempel på frågor med svar inkomna till konsultapotekaren:

Fråga: Finns det några relevanta interaktioner mellan Tegretol (karbamazepin) och Femanor (estradiol+noretisteron) som bör beaktas, och behöver karbamazepin koncentrationen eller annan behandling följas/justeras vid insättning av Femanor?

Svar: Tegretol kan minska plasmakoncentrationen av estradiol och noretisteron med risk för försämrad klinisk effekt (D-interaktion). Uppföljning av den kliniska effekten av Femanor rekommenderas då interaktionen kan leda till att högre doser hormonpreparat behövs. Femanor förväntas inte påverka karbamazepinkoncentrationen men klinisk uppföljning av anfallskontrollen kan behövas eftersom östrogen skulle kunna öka anfallsrisken.

Fråga: Jag lyckas inte förskriva Papaverin? Stämmer det och vad ska jag göra i så fall?

Svar: Papaverin är avregistrerat men APL produkt finns. Genom att göra en extempore e-förskrivning går läkemedlet att förskriva.

Restnoterade läkemedel

För information om läkemedelstillgänglighet ([restnoterade läkemedel](#) och [avregistrerade läkemedel](#)) se Region Sörmlands webbsida som uppdateras kontinuerligt utifrån våra lokala läkemedelsrekommendationer.

Regionlicenser för läkemedel

Beviljade licenspreparat finns på nedan länk för både recept- och rekvisitionsläkemedel. Vid receptförskrivning av licensalternativ anges "använd regionlicens för Region Sörmland" i doseringstexten och bifoga referensnumret från tabellen. [Beviljade regionlicenser för läkemedel](#).

Läkemedelsverket kan utfärda särskilda tillstånd att expediera recept när generell licens finns. [Aktuella beslut finns att läsa här](#).

Läkemedelsnyheter i Cosmic 3.0 som installeras v 36

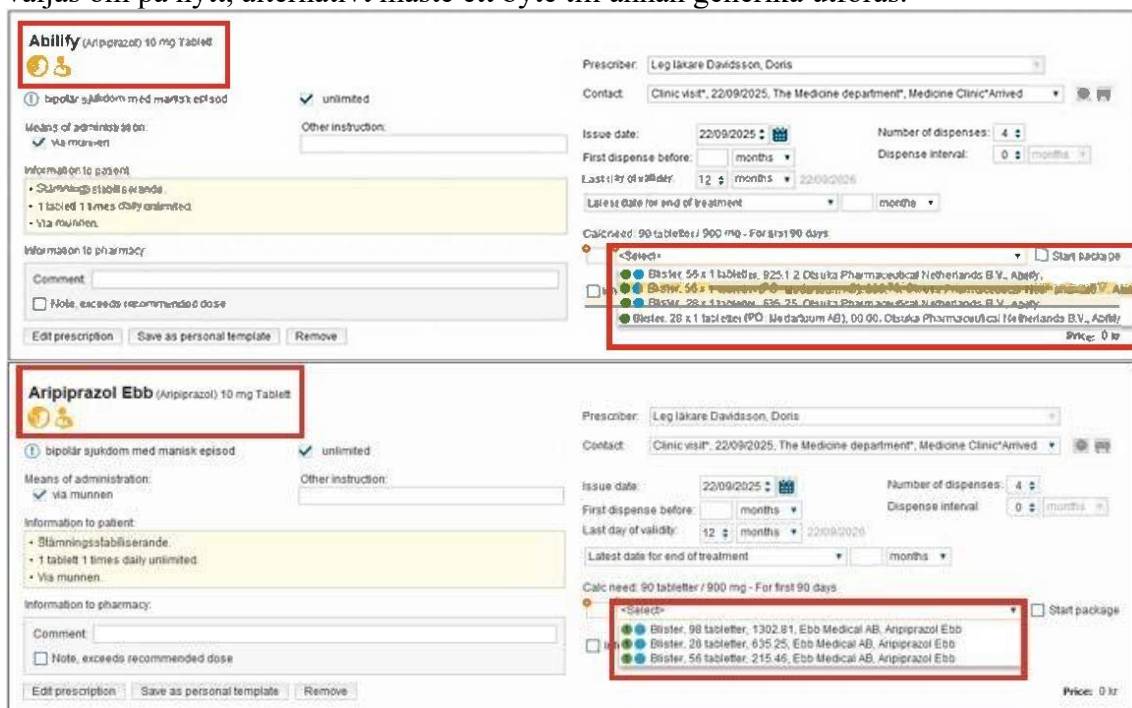
Uppgradering till Cosmic 3.0 sker söndagen den 6 september mellan kl 08.00-19.00. Preliminär tidplan när den nya versionen finns tillgänglig för användarna i Region Sörmland är cirka kl. 11.30-12.30.

Parallellimporterade läkemedel tillgängliga för ordination och förskrivning

Från och med denna uppgradering inkluderas parallellimporterade läkemedel i produktkatalogen, vilket gör att de nu visas som separata produkter/läkemedel istället för läkemedelsförpackningar i samband med förskrivning. Ändringen syftar till att kunna ordinera, förskriva och administrera hela utbudet av godkända läkemedel.

Efter uppgradering: Parallellimporterade läkemedelsförpackningar

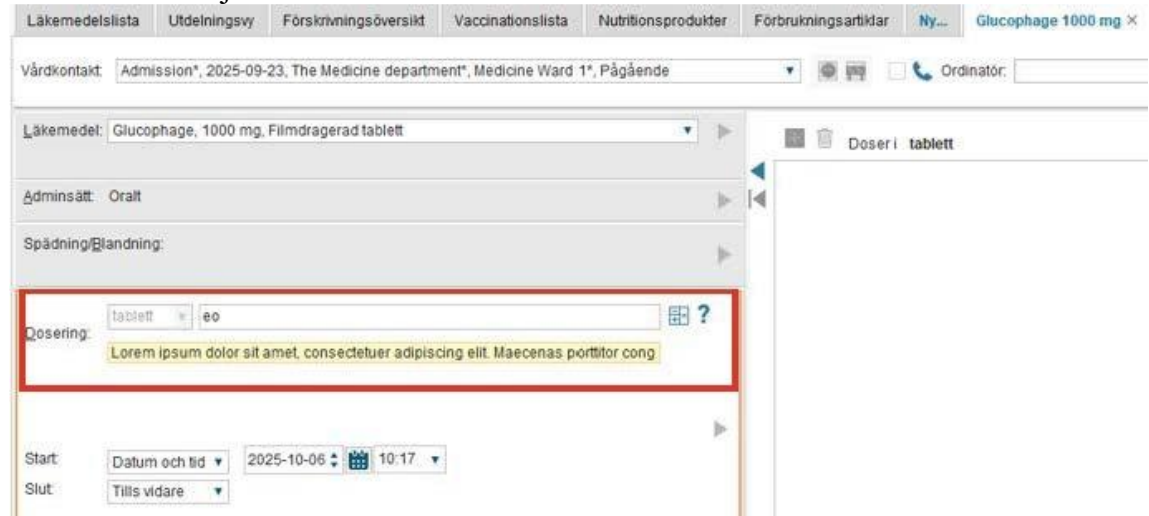
Parallellimporterade läkemedel kan väljas direkt, och varje läkemedelsförpackning är istället tillgängligt under motsvarande läkemedel. Vid förnyelse av en förskrivning innebär detta att en läkemedelsförpackning måste väljas om på nytt, alternativt måste ett byte till annan generika utföras.

The screenshot displays two prescription forms in the Cosmic 3.0 software. The top form is for 'Ability (Aripiprazol) 10 mg Tablet' and the bottom form is for 'Aripiprazol Ebb (Aripiprazol) 10 mg Tablet'. Both forms show patient information, prescription details, and a list of available products. The 'Ability' form shows a list of products including 'Blister, 56 x 1 tabletter, 925.12, Otsuka Pharmaceutical Netherlands B.V., Ability' and 'Blister, 28 x 1 tabletter, 635.25, Otsuka Pharmaceutical Netherlands B.V., Ability'. The 'Aripiprazol Ebb' form shows a list of products including 'Blister, 98 tabletter, 1302.81, Ebb Medical AB, Aripiprazol Ebb' and 'Blister, 28 tabletter, 635.25, Ebb Medical AB, Aripiprazol Ebb'.

Teckenbegränsning utökad vid särskild ordination

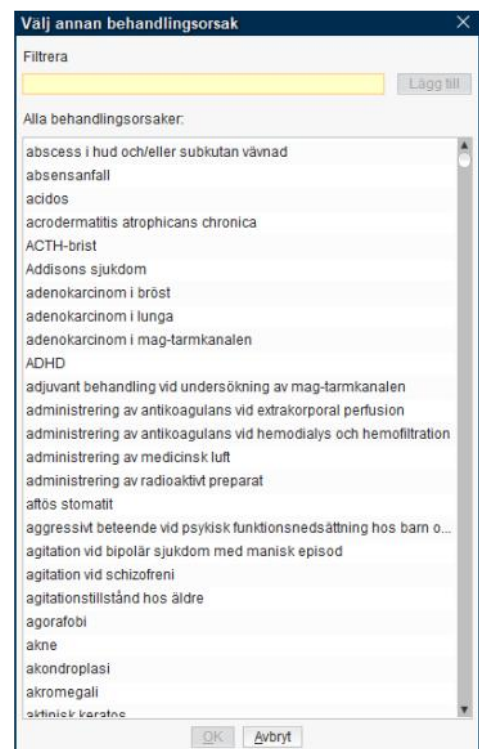
För en särskild ordination (eo) har nu antalet tecken utökats i fliken Ordinationsdetaljer.

Uppdaterad hantering av behandlingsorsaker

Nu kan man välja samtliga behandlingsorsaker enligt NKKO (Nationell källa för ordinationsorsaker). Uppdaterad funktionalitet är gjord i linje med krav från NLL (Nationella läkemedelslistan). Tidigare har endast behandlingsorsaker kopplade till produkter i SIL (Svenska informationstjänster för läkemedel) varit tillgängliga.

Tyvärr gör uppdateringen att du måste ändra behandlingsorsaker till ett giltigt alternativ när du ska förnya ett recept där du använt en utbytt behandlingsorsaker.

Nya fält i fliken Utkorg

Nu har två nya fält för förskrivningar på **förbrukningsartiklar** lagts till i fliken Utkorg. Fälten läggs till för att förskrivaren ska kunna reglera när förskrivningen kan expedieras på apotek.

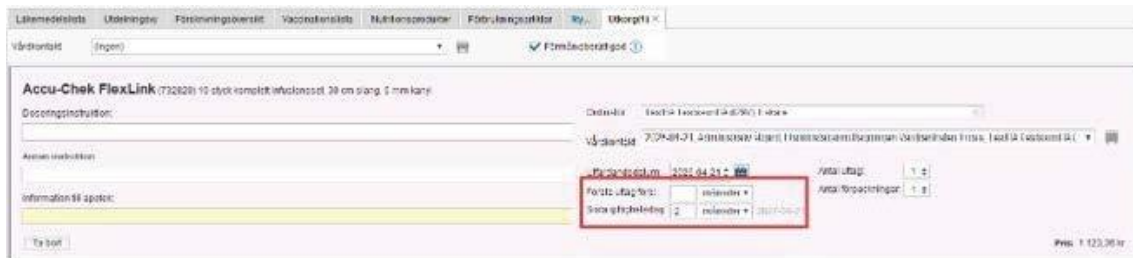
De två nya fälten är:

Sista giltighetsdag

- Sista dagen för när en förskrivning är giltig för expediering. Obligatorisk att ange.

Första uttag före

- Datum när första uttag från en förskrivning senast måste ske för att förskrivningen inte ska bli ogiltig för expediering. Valfri att ange.

Ändrad funktion för Total administrerad mängd

Funktionen Total administrerad mängd kan nu visa summan av administrerad mängd läkemedel upp till 14 dagar. Tidigare har man bara kunnat se en dag åt gången. Funktionen Total administrerad mängd nås genom att klicka på sigmatecknet på en läkemedelsbehandling i flikarna **Läkemedelslista**, **Utdelningsvy** eller **Vaccinationslista**. Kolumnen Styrka har även introducerats i dialogfönstret för att tydliggöra uträkningen när läkemedelsbehandlingen innehåller byte av styrka.

Citodon 500 mg/30 mg; 1 tablett +1 tablett +1 tablett +1 tablett tv

Från: 2025-09-09 Till: 2025-09-10

Total administrerad mängd 2 tabl = 1000 mg, 60 mg

Datum	Tid	Dos	Styrka	Åtgärd	Namn
2025-09-10	14:56	1 tabl	500 mg/30 mg	Administrerad	Mrs. Karlsson, Anna
2025-09-09	22:00	1 tabl	500 mg/30 mg	Administrerad	Mrs. Karlsson, Anna

Makuleringsorsaker ändrade

De makuleringsorsaker som kan väljas vid makulering av en händelse för ett utdelningstillfälle i vyn Utdelningsvy har ändrats. Syftet är att göra det mer enhetligt genom att samma orsaker kan väljas vid makulering av en händelse för ett utdelningstillfälle, som vid exempelvis makulering av en ordination.

Makulera Venlafaxin Actavis 37,5 mg, ÅÅÅÅMMDD-nnnn Förnamn Efternamn ✕

Makuleringsorsak: <Välj>

Kommentar:

Filter...

Felaktiga uppgifter

Fel patient

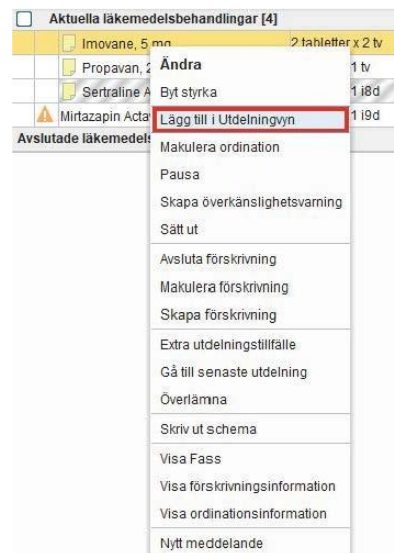
Makulera Avbryt

Funktionen receptadministrering byter namn

I fliken **Läkemedelslista** byter följande högerklicksalternativ namn:

- Receptadministrering byter till **Lägg till i Utdelningsvyn**.
- Avsluta receptadministrering byter till **Ta bort från Utdelningsvyn**.

I fliken Utdelningsvy byter rubriken Receptadministrering namn till **Utdelningar tillagda från förskrivning**.

Knapp för att öppna Pascal inaktiverad i NLL

Knappen DOS är inaktiverad i fönstret Nationella Läkemedelslistan för samtliga flikar. Istället för att öppna Pascal via COSMIC måste en separat webbläsare användas.

Nationella Läkemedelslistan 19 910911-2384 Pernilla Persson

Nationella läkemedelslistan Uttag pappersrecept (1 st)

Särskilda läkemedel

Patienten har fått förskrivningar på särskilda läkemedel de senaste 12 månaderna.

Dospatient

Produkt Dos

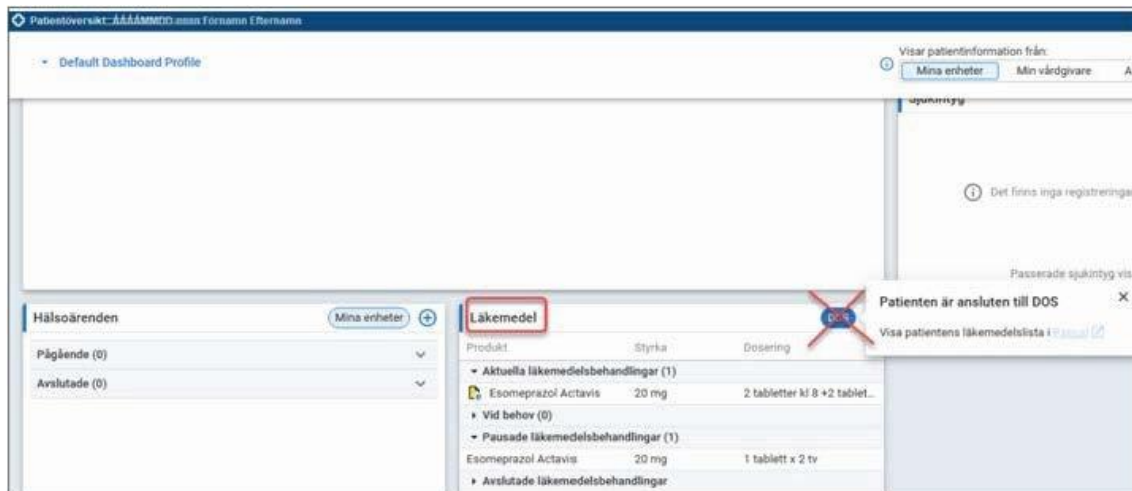
Aktuella förskrivningar

Expedierbara och nyligen utgångna/slutexpedierade förskrivningar.

Sertralin Bluefish, 50 mg, Filmdragerad tablett Mo

Panocod, 500 mg/30 mg, Tablett Mo

Knapp som används för att öppna Pascal är borttagen i Patientöversikten
Knappen DOS är borttagen i fönstret Patientöversikt, widget Läkemedel. Istället för att öppna Pascal via COSMIC måste en separat webbläsare användas.

Ansvarig utgivare: Lars Steen,
Redaktion: Sara Hed, Kajs Verner, Lotta Jakobsson
Cosmicfrågor: Mona Malm
E-post: lakemedelscentrum@regionsormland.se